GAZETA HANDLOWA.

Nr. 182. Warszawa, dnia 8 (20) sierpnia. Piątek. 1869.

Cena prenumeraty: *w Warszawie:* kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedyńczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcya Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiéj w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWÉJ.

Londyn, 19 sierpnia. Bank angielski obniżył dyskonto z 3 na $2\frac{1}{2}$ %.

Warszawa, dnia 20 sierpnia.

Z każdym dniem jaśniéj się wykazuje, żeśmy się nieomylili, przywiązując do ostatnich depesz gabinetu berlińskiego, wystosowanych do Wiednia, głębsze znaczenie. Wywołały one, mianowicie ostatnia z d. 4 t. m. ogólne w prasie austryackiéj oburzenie. Wszystkie dzien. wiedeńskie, bez względu na opinie polityczne, w interesie których działają, powstają gwałtownie na rząd pruski a w nadmienionych notach widzą ubliżenie wyrządzone rządowi austryackiemu. Nie będziemy powtarzać ich dowodzeń.

Że jednak w sytuacyi obecnéj, trudno upatrzyć powodów, mogących usprawiedliwić poruszenie przez Prusy w tak bezwzględny dla Austryi sposób, kwestyi tak nader drażliwéj, jaką jest stanowisko prawno-polityczne państw południowo-niemieckich, rzecz naturalna, że opinia publiczna przedewszystkiem owe ukryte przyczyny działania polityki pruskiéj zbadać usiłuje. Według naszego zdania najprawdopodobniejszem jest, że gabinetowi berlińskiemu chodzi o wyjaśnienie niektórych międzynarodowych stosunków. Gdyby rząd pruski zupełnie był pewnym, iż ma do czynienia z samą tylko Austryą, prawdopodobnie nie przemawiałby tak ostro. W Berlinie zanadto zapewne przekonani są o istotnie pokojowych w téj chwili usposobieniach Austryi, ażeby z podrzędnych powodów tego rodzaju noty wysyłać mieli do Wiednia. Hr. Bismark jednak, być może, obawia się stosunków zachodzących między Austryą a Francyą i chciałby się może przekonać, jak się rzeczy istotnie pod tym względem mają.

Przypuszczenie to wyjaśnia całą donioslość depesz pruskich. Austrya sama nie może wstrzymać Prus od przekroczenia linii Menu, do którego depesze pośrednio odnoszą się; w Berlinie wiedzą dobrze, że Austrya w obronie traktatu pragskiego wojny rozpoczynać nie chce. Gdyby tedy o Austryę tylko chodziło, Prusy śmiało przystąpić mogłyby do ukończenia dzieła zjednoczenia Niemiec, a posunięcie się naprzód na téj drodze z każdym dniem bardziéj dla Prus staje się koniecznem, gdyż bez narażenia na szwank dzieła już dokonanego status quo dłużéj utrzymać nie mogą. Ale przedewszystkiem wyjaśnić trzeba właściwe stanowisko gabinetu tuileryjskiego w kwestyi niemieckiéj. Tak więc Austrya w niedogodnéj dla niéj chwili zmuszoną ma być do zdeklarowania się, Francya do stanowczych powodowana oświadczeń. Tem tylko wytłumaczyć sobie można, jeżeli depesza pruska z d. 4 t. m. zawiera twierdzenia, że dyplomatyczne znoszenia się Prus z państwami niemieckiemi nie podpadają kontroli mocarstw zagranicznych, oraz, że przymierza zaczepno-odporne zawarte w 1866 r. z państwami południowo-niemieckiemi, opierają się na osnowie i duchu prażskiego traktatu. Wystąpienie więc dyplomatyczne przeciwko Austryi w znacznéj części odnosi się do Francyi.

Hr. Beust odpowiedział podobno już na wezwanie pruskie i uczynić to miał w tonie nadzwyczaj umiarkowanym, wyrażając ponownie życzenie utrzymania dobrych z Prusami stosunków. Przypuściwszy jednak, że pogłoski dotyczące treści odpowiedzi, są prawdziwe, pozwalamy sobie wątpić w zupełne zgodzenie się jego na żądania gabinetu berlińskiego. Wątpi o tem także „Neue freie Presse", która odnośnie do nadmienionego zajścia dyplomatycznego, powiada co następuje: „Austrya nie może bez protestacyi poświęcać pokoju prażskiego, lubo zerwanie jego musiałaby przyjąć bez oporu; nie może więc zgodzić się na żądania Prus. Z drugiéj strony wszelkie zastrzeżenie Prusy poczytywać mu będą za zdradę względem Niemiec i za spiskowanie z Francyą. Toż samo obawiać się należy, że w jakikolwiek sposób kanclerz państwa odpowie na somacyę pruską, Prusy nieomieszkają wyprowadzić ztąd najnieprzyjaźniejszych konsekwencyj. Mamy do czynienia z dobrze obmyślonym systemem, z dyplomacyą która wie czego chce i która bez wahania dąży naprzód. Posunąwszy się raz aż tak daleko, nie zatrzyma się na tem czego teraz próbowała. Nie łudzimy się co do dilematu postawionego w depeszy p. Thiele, chyba, że Austrya zgodzi się na pokutę i ucałuje szpadę, która pod Sadową piersi jéj przebiła."

GAWĘDY EKONOMICZNE.

(Dalszy ciąg—patrz Nr 177).

Będzie głosił miłość pomiędzy ludźmi, pokój i braterstwo między narodami; odrzuci ponętę władzy świeckiéj, będzie człowiekiem ludu, człowiekiem dobrych rad i słodkich pieciech, człowiekiem opinii, człowiekiem ewangielii.

Zdzierstwo przez wybiegi dokonywane pod inną znowu formą, zwie się *zdradą handlową*. Nazwa ta zdaje mi się być ścieśnioną bo podlega jéj nietylko kupiec, który fałszuje artykuł żywności albo skraca łokieć, lecz także lekarz, który każe sobie płacić za zgubne rady, adwokat, który wikła procesy i t. d. W wymianie dwóch usług, jedna jest złego gatunku lecz tutaj ponieważ usługa otrzymana jest z góry, i dobrowolnie przyjmowaną, widoczna więc, że zdzierstwo podobnego rodzaju winno ustępować w miarę postępu przezorności publicznéj.

Widzieliśmy, że społeczeństwo jest wymianą usług. Ono powinno być wymianą usług dobrych i prawnych. Lecz zaznaczyliśmy także, że ludzie mieli wielki interes, a w następstwie skłonność nieprzezwyciężoną, przesadzać wartość względną usług oddawanych. I rzeczywiście, nie widzę innéj granicy w żądaniu, jak swobodne przyjęcie lub odrzucenie ze strony tych, którym usługi są ofiarowane.

Ztąd pochodzi, że niektórzy ludzie wezwali na pomoc prawo, aby ono zmniejszyło u innych naturalne prerogatywy téj wolności. Ten rodzaj zdzierstwa nazywa się przywilejem albo monopolem. Zauważmy dobrze jego początek i charakter. Każdy wie, iż usługi wystawione na rynku ogólnym będą tem więcéj cenione i wynagradzane im będą rzadsze. Każdy więc wzywać będzie wmięszania się prawa, aby oddaliło tych wszystkich, którzy przyjdą na rynek z usługami podobnemi, — albo co na jedno wychodzi, jeżeli udział jakiego narzędzia będzie koniecznym w wyświadczeniu pewnéj usługi, zażądamy od prawa wyłącznego posiadania takowego.

Ograniczę się na jedynéj uwadze, mówi daléj Bastiat; jeżeli monopol służy tylko jednéj osobie, ta się wzbogaci. Może więc przyjść do tego, że każda klasa pracowników, zamiast starać się o zniweczenie tego monopolu, będzie żądała dla siebie takiegoż monopolu. Tego rodzaju zdzierstwo tak ujęte w system staje się wówczas najśmieszniejszem z mistyfikacyj dla wszystkich, a wynikiem ostatecznym tego będzie, że każdy sądzi, iż wyciągnął *więcéj* z rynku ogólnego *zubożałego ze wszystkiem.* Zbytecznem byłoby rozwodzić się, że ten szczególniejszy porządek, zaprowadza, między innemi, antagonizm powszechny między wszystkiemi klasami, wszystkiemi powołaniami, wszystkiemi ludami; że wymaga pośrednictwa ustawicznego lecz zawsze niepewnego, czynności rządu; że obfituje więc w mnóstwo nadużyć o których była mowa w pogadance po-

W obec niezaprzeczonego naprężenia stosunków austro-pruskich, baczną zwracać należy uwagę na wszelkie symptomata, przyczynić się mogące do objaśnienia sytuacyi. Za jeden z takich symptomatów uważamy broszurę w tych dniach ogłoszoną drukiem w Peszcie pod tytułem: „Neutralność Austro-Węgier na przypadek przyszłéj wojny." Według pogłosek obiegających w Peszcie, autor ukrywający się pod mianem huzara, ma być osobą w bliskich do hr. Andrassy'ego zostającą stosunkach. Jest to bardzo prawdopodobnem, broszura bowiem wyraża w polityce zagranicznéj zdania, powszechnie węgierskiemu prezesowi ministrów przypisywane. Autor najsamprzód odpiera przypuszczenie, jakoby Węgry życzyć sobie miały dalszego osłabienia żywiołu niemieckiego w Austryi, wykazuje daléj, że żywioł ten doznał uszczerbku z powodu kompromisu z Węgrami. Zwracając się następnie do polityki zagranicznéj, przyznaje, że Węgry nie miałyby nic przeciwko rozszerzeniu panowania pruskiego w Niemczech, gdyby się to uskutecznić dało bez naruszenia całości austryackiéj monarchii. Lecz zdaniem autora, Prusy nie mogą wcielić państw południowo-niemieckich bez zdobycia zarazem krajów austryackich. W razie naruszenia dzisiejszego położenia rzeczy na południu uważa autor wojnę między Francyą a Prusami za konieczną. Austrya w takim razie powinna być neutralną, a neutralność jéj, jak broszura liczbami wykazuje, byłaby dla Prus zgubną. Autor wnosi, że gabinet berliński dla dopięcia celów w Niemczech powziął daleko sięgające plany na wschodzie, do wykonania których przyczynić się ma między innemi Rumunia. Plany te są zgubne dla Austryi, dlatego ostatnia całemi siłami oprzeć się powinna ich wykonaniu, owszem autor broszury zaleca przedsięwzięcie środków, aby raz na zawsze uniemożebnić Prusom podjęcie owych planów. Rozbierając ewentualność wojny broszura węgierska przytacza szczegółowo obustronne środki militarne, zapewniwszy, że Włochy i Turcya połączyłyby się z Austryą. Ograniczając się dziś na téj wzmiance o broszurze huzara, sądzimy, iż nie raz jeszcze do niéj wrócić nam wypadnie, gdyż według wszelkiego prawdopodobieństwa nieomieszka ona sprawić wielkiego wrażenia.

Główny sztab pruski corocznie w lecie zwykł robić wycieczki w różne strony kraju, w celu badań strategicznych na miejscu. W roku bieżącym udał się do królestwa Saskiego i zwiedza właśnie przejścia przez góry z Saksonii do Czech. Z wyjątkiem jedynie armii bawarskiéj wszystkie inne armie niemieckie biorą przez delegowanych oficerów sztabowych udział w tych badaniach. W Wiedniu zauważano bardzo, że jen. Moltke właśnie teraz na granicy sasko-czeskiéj robi studya strategiczne.

Darmsztad, 18 sierpnia. Król pruski przybył tu dziś rano o godzinie 10 a o god. 1 po południu wyjechał do Hamburga.

Homburg, 18 sierpnia. Przybył tu książe Walii w odwiedziny do króla pruskiego.

Paryż, 18 sierpnia. Cesarz prezydował dziś na radzie ministrów. „Liberté" donosi, że cesarz d. 25 t. m. wyjedzie do obozu pod Chalons a cesarzowa tego samego dnia do Lyonu.

Florencya, 18 sierpnia. Zapewniają, że król w końcu b. m. tu powróci. Izby zebrać się mają we wrześniu.

Konstantynopol, 17 sierpnia. O ile słychać nadeszła tu odpowiedź vice-króla i uważaną jest jako zadawalniająca.

(*Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.*)

Telegramy Handlowe.

Hamburg, 18 sierpnia. (Targ zbożowy). *Pszenica* i *żyto* w miejscu bez chęci kupna. Interes w *pszenicy* na terminową dostawę bez ożywienia, toż samo w *życie*. *Pszenica* z dostawą w sierpniu za 5,400 ℔ 126, w sierpniu i wrześniu 125, we wrześniu i październiku 125. *Żyto* w sierpniu za 5,000 ℔ 97, w sierpniu i wrześniu 94, we wrześniu i październiku 91½. Interes w *owsie* spokojny ale mocny. *Olej rzepakowy* lepiéj się trzyma w cenie, w miejscu 25⅞, w październiku 26, w maju 25⅞. Interes w *spirytusie* spokojny. Interes w *kawie* spokojny. *Cynk* bez ożywienia. *Olej skalny* bez obrotu, w miejscu 15¼ w sierpniu 14¾, w sierpniu i grudniu 14¾.

Szczecin, 18 sierpnia. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 70—80; z dostawą w sierpniu 79, we wrześniu i październiku 74½, na wiosnę 73½. *Żyto* w miejscu 54—58; z dostawą w sierpniu 55½, we wrześniu i październiku 54½, w październiku i listopadzie 53, na wiosnę 51¼.

Paryż, 18 sierpnia. Mąka z dostawą w sierpniu 62.50, we wrześniu i grudniu 64, w listopadzie i lutym 64.

Liverpool, 18 sierpnia. (Bawełna). Middling Orleans 13⅝, middling amerykańska 13⅜, fair Dhollerah 10¾, middling fair Dhollerah 10¼, good middling Dhollerah 9¾, fair Bengal 9⅝, new fair Oomra 11, good fair Oomra —, Pernam 14, Smyrna 11¼, Egiptia 14, Oomra w maju dowieziona —.

Petersburg, 17 sierpnia. (Produkta). *Łój* żółty świeczny w miejscu 55½; z dostawą w sierpniu 55½. *Żyto* w miejscu 8½; z dostawą w sierpniu 8½. *Owies* z dostawą w sierpniu 5¼. *Konopie* w miejscu 38½. *Olej konopny* w miejscu 3.85; z dostawą w sierpniu —.

Odessa, 19 sierpnia. Kurs weksli na Londyn 7.92—7.91—7.90 za 1 funt ster.

Brema, 18 sierpnia. (Olej skalny) Standard white w miejscu z dostawą we wrześniu 6⅜.

Amsterdam, 18 sierpnia. (Targ zbożowy). Ceny *pszenicy* i *żyta* bez zmiany. *Żyto* w październiku 216, w marcu 212. *Rzepak* w lutym 80½. *Oléj rzepakowy* w jesieni 41¼, w maju 22½.

Londyn, 18 sierpnia. (Targ zbożowy). Targ słabo odwiedzany. W *pszenicy* obroty ograniczone, ceny nominalne i w porównaniu z zeszłym poniedziałkiem bez zmiany. Na *zboże* wiosenne widocznie nie ma chęci kupna. W *owsie* tendencya chwiejna. Wszystkie inne artykuły bardzo spokojne.

Antwerpia, 18 sierpnia. (Targ zbożowy). W *pszenicy* i *życie* interes spokojny. (*Olej skalny*). Rafinowany typowo-biały w miejscu 53¼; z dostawą, we wrześniu 53, w październiku i grudniu 54.

(*W. T. B., T. B. f. N. D*).

Przedniej, że stawia wszystkie przemysły w niepewności na którą nie ma żadnego lekarstwa. System ten przyzwyczaja ludzi do liczenia na prawodawstwa, a nie na siebie samych, na odpowiedzialność za swój byt własny. Trudno sobie wyobrazić przyczynę szkodliwiej działającą w ustroju społecznym.

Usprawiedliwienie. Powiedzą: Po cóż ten podły wyraz zdzierstwo? Prócz tego, iż jest trywialnym,—rani, wzbudza gniew, zwraca przeciwko wam ludzi spokojnych i umiarkowanych, jątrzy walkę. Będę się tłumaczył otwarcie. Szanuję osoby, wierzę w szczerość wszystkich zwolenników protekcyi, i nie przywłaszczam sobie prawa podejrzywania czyjejkolwiek prawości osobistej, delikatności lub miłości ludzkości. Powtarzam raz jeszcze, że protekcya jest dziełem smutnem błędu wspólnego, którego świat cały albo przynajmniej większa jego część jest zarazem ofiarą i sprawcą. Po tem więc, nie mogę powstrzymać tego, aby rzeczy nie szły tak jak idą.

Proszę sobie wyobrazić coś nakształt Dyogenesa wyścibiającego głowę ze swojej beczki i mówiącego: „Ateńczykowie, posługujecie się niewolnikami. Czyście nigdy nie pomyśleli o tem, że dopuszczacie się na swoich braciach jednego ze zdzierstw najniesłuszniejszych?" Lub też wyobraźcie sobie trybuna przemawiającego na forum: „Rzymianie, środki swojego bytu ugruntowaliście na kolejnem zdzierstwie wszystkich narodów." Zaiste, wypowiedzieliby tylko prawdę niezaprzeczoną. Czyż należy ztąd wnosić, że Ateny i Rzym były zamieszkane tylko przez ludzi niegodziwych? że Sokrates i Platon, Katon i Cyncynatus byli osobistościami godnemi pogardy? Komuż przyjść może myśl taka? Lecz ci wielcy ludzie żyli w sferze, która nie pozwoliła im widzieć niesprawiedliwości. Wiadomo, że Arystoteles nie mógł w żaden sposób pojąć, jakby społeczeństwo mogło istnieć bez niewolnictwa. Za dni naszych jeszcze istniało niewolnictwo nie wzbudzając wielkich skrupułów w duszy plantatorów.

XIV.
Monopol.

Powiedziałem wam już, że Bastiat rozpoczął swoją propagandę ekonomiczną w dziedzinie *swobodnej wymiany*. W tej to kwestyi zużył wielką siłę swojego geniuszu, i jestem przekonany, że jemu winniśmy odrzucenie stanowcze błędów i przesądów naszych ojców. To przekształcenie opinii publicznej europejskiej zmierzało do środków niedawnych, które wam są znane, a które dążą do uwolnienia się na polu pracy od baryer odwiecznych postawionych między ludami. Monopol zwyciężony nie przystał jeszcze na swój upadek. Niesprawiedliwość i błąd trwają długo, jak większa część rzeczy niegodziwych i nie przepuszczają żadnej sposobności, aby znowu działać zaczepnie i odzyskać grunt utracony.

(D. c. n.)

Korrespondencye Gazety Handlowéj.

Petersburg, 16 sierpnia. W skutek sprzedaży drogi mikołajewskiej wynikły między amerykaninem Wynans a rządem rosyjskim spory (z powodu umowy zawartej na lat ośm), co do odnowienia taboru na drodze pomienionej. Pan Wynans domaga się od rządu znacznego wynagrodzenia. Po dwuletnich układach między stronami spór wiodącemi stanęło w końcu zeszłego miesiąca porozumienie, które zyskało potwierdzenie cesarskie. P. Wynans otrzymuje razem 6,100,000 rs.; z których jednak odtrącić należy wypłaty którychby rząd i towarzystwo dopełnić musiały gdyby nawet kontrakt nie został rozwiązany. Wypłaty te wynoszą w ogóle 1,760,000 rs., tak że właściwe wynagrodzenie wynosi tylko 4,340,000 a wraz z procentem 5% za czas od 1 października 1869 r. do 1 lipca 1872 r. suma ta wynosi w liczbie okrągłej około 5 mil. rs. „Gołos" stara się wykazać cyframi, że rząd pomimo uskutecznienia tej wypłaty miał przynajmniej 1,600,000 rs. respective 2,197,000 rs. zysku czystego. Główną korzyść przy rozwiązaniu kontraktu upatruje to pismo w punktach następujących: 1) ze zmniejszeniem wydatków odnowienia będzie mogła być wprowadzona niższa opłata od towarów pośledniejszych np. od węgli kamiennych; 2) utworzenie większych pociągów przyczynia się do oszczędzenia materyału palnego i zapewnia szybsze dostarczanie towarów. 3) przebieg roczny wagonów towarowych z 18,000 na 25,000 wiorst a szybkość pociągów towarowych z 15 na 20—25 wiorst na godzinę, podniesione będą.

Wiedeń, 14 sierpnia. Akcye banku niderlandzkiego rozsprzedane zostały, a syndykat już się rozwiązał. „Gazeta Wiedeńska" donosi w części urzędowej o nadaniu następujących koncesyj: 1) na „Europę" towarzystwo akcyjne ubezpieczeń; 2) fabrykę szkła założoną na akcyach w Voitsberg; 3) na „Union" ces. król. towarzystwo prywatne akcyjne dla wyrobu żelaza i blachy, 4) na towarzystwo akcyjne mające się założyć w Wiedniu pod firmą „Bank Dyskontowy Austryacki". O tem ostatniem pisze „Neue freie Presse" co następuje: Wielkie powodzenie banku dyskontowego berlińskiego i wrocławskiego spowodowało potęgi pieniężne tutejsze i zagraniczne do założenia na wzór tamtych banków, banku dyskontowego austryackiego na równie pewnej podstawie.

Do założycieli i członków rady zarządzającej na pierwsze lat 5 należą następujące firmy reprezentowane przez jednego z naczelników swoich: Jacques Errera Oppenheim w Brukselli, F. Gross, Hanns Carl baron von Lippe, Lippman Söhne w Wiedniu i Pradze, C. J. Majer w Berlinie, Hugo Altgraf na Salmie w Blansko, Bank Szląski w Wrocławiu, J. J. Weilers Söhne w Frankfurcie i C. hrabia Wimpffen. Jak się z tej listy pokazuje idzie tu o bardzo ważne przedsięwzięcie bankowe, które głównie na oku mieć będzie stosunki Wiednia z rynkami zagranicznemi a zwłaszcza z Frankfurtem. Akcyj wypuszczą na 10 milionów z wniesieniem 40%; 8½ milionów już podpisano. Na 1½ milionów otworzy się subskrybcyę publiczną jednocześnie w Wiedniu, Berlinie, Brukselli, Frankfurcie i Wrocławiu. Zagranica bierze w tem przedsięwzięciu udział przeważny. Teraz znowu donoszą, że subskrybcyi wcale nie będzie, gdyż potrzebne do emisyi 10 mil. już podpisano. Mają także u nas założyć „bank ludowy" z kapitałem nominalnym 5 mil. guldenów. Zadaniem tego banku będzie działanie wewnątrz, zakładanie towarzystw kredytowych i kas oszczędności. Na kapitał zakładowy ma być wniesiony tylko 40%.

Gdańsk, 18 sierpnia. Wiatr północno-wschodni, pogoda dżdżysta. Ponieważ w Anglii pogoda cokolwiek się polepszyła i ustaliła, tendencya targów tamtejszych zbożowych moc swoją straciła, brak w téj chwili na chęci kupna, gdyż interes był małoznaczny i tylko po cokolwiek niższéj cenie miejsce miéć mógł; z tego téż powodu i na naszym targu była *pszenica* prawie wcale nie poszukiwaną i zupełnie na chęci kupna zbywało; szczególnie wczoraj i dziś uważać można jakoby wcale targu nie było, podczas kiedy w poniedziałek jeszcze ze 150 łasztów po niezmienionéj cenie sprzedano.

Żyto w miejscu w wielkiéj ilości dowożone jednakże chęć kupna ogranicza się tylko na małéj ilości kupujących. Ceny przeto pomału zniżeniu uledz musiały i notujemy dzisiaj za przeciętne gatunki ważące 120 ℔ i 124 ℔ holl. 402 fl. za 125 ℔ holl. p. 4910 ℔, podczas kiedy cięższy gatunek cokolwiek lepiéj a lżejszy niżej płacono. Na dostawę terminową cena nie zmieniła się, gdyż na dostawę we wrześniu, październiku po 390 fl. na wiosenną 365 fl. za 122 ℔ holl. p. 4910 ℔ płacono.

Groch i *Jęczmień* niezmieniony w cenie.

B. Toeplitz et Comp.

Stan czynności Banku Polskiego.

Od d. 31 lipca do 14 sierpnia.

1. Eskonto weksli krajowych:			
w Warszawie			
portfel w d. 14 sierpnia	2,318,955.05½	—	155,540.32
(Eskont 204,056.78 zwróc. 359,597.10)			
2. w Łodzi			
portfel w d. 14 sierpnia	642,126.37	+	37,783.69½
(Eskont 117,173.46 1/2 zwróc. 73,389.77)			
3. w Włocławku			
portfel w d. 14 sierpnia	677,651.54½	+	20,287.32½
(Eskont 88,449.99 1/2 zwróc. 68,162.67)			
4. Skup weksli zagranicznych.			
wynosiły w d. 14 sierpnia	52,686.23	bez zmiany	
(Nabyto — — zwróc. — —)			
5. Zaliczenia na papiery publiczne			
portfel w d. 14 sierpnia	484,797.34	+	10,784.34
(Udzielono 25,200.62 zwróc. 14,416.28)			
6. Pożyczki na zastaw towarów			
wynosiły w d. 14 sierpnia	429,058.23	+	16,240.—
(Udziel. na wełnę 2,259.65 zwróc. 4,189.65)			
(„ „ towary 20,012.06 „ 1,842.06)			
7. Pożyczki na zastaw kosztowności			
w składzie warsz. w d. 14 sierpnia	767,628.05½	+	3,161. 6
(Udzielono 1,405.90 zwróc. 4,566.96)			
8. Otwarte kredyta			
wynosiły w d. 31 lipca	4,038,194.66	+	189,993.69
(Udziel. 1,045,989.12 1/2 zwróc. 855,995.43 1/2)			
9. Stan kasy			
w dniu 14 sierpnia w srebrze	2,566,736.86¾	—	2,937.85¾
dto „ złocie	43,654.35½	bez zmiany	
dto „ bil. Ban. Pol.	543,300.—	—	38,871.—
dto „ dto Ces.	1,370,125.—	—	665,606.—
Łącznie	4,523,816.22¼	—	707,414.85¾

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

— Dnia wczorajszego o godzinie 1 w południe odbyło się uroczyste otwarcie *Zakładu przemysłowego dla kobiet*, założonego przez p. *Rudolfa Schmidt*. Na otwarciu tym byli obecni: JW. Prezydent Witkowski wraz z małżonką, Prezes Izby Skarbowéj, p. Hübenet, przedstawiciele prasy krajowéj, oraz kilku właścicieli znaczniejszych zakładów przemysłowych. O ile mogliśmy się na miejscu przekonać, zakład ten bardzo praktycznie został urządzony i zasługuje na ogólne poparcie. Zwracając na to uwagę panów przemysłowców i handlujących—jesteśmy pewni, że licznemi obstalunkami robót w zakres zakładu wchodzących, instytucyę tę zasilać będą.

— Zmowa mularzy w Berlinie ustała. Trwała całe cztery tygodnie. Następstwem zmowy kowali jest proces kryminalny przeciwko 21 uczestnikom świętowania, którzy są zatrzymani i oskarżeni o gwałt, opór władzy państwowéj i t. d.

— „Berliner Börsen-Zeitung" pisze w przedmiocie pracy w niedzielę z powodu wypadku w Planeńskiéj kopalni co następuje: W zeszłym roku objawiliśmy zdanie przychylne względem oświadczenia zecerów, którzy postanowili wstrzymywać się od pracy w niedziele. Każdemu bowiem należy zostawić do woli czy ma lub nie pracować w ten dzień; czy ma go poświęcić odpoczynkowi, rozrywce i towarzystwu, czy też zarobkowi na chleb powszedni. Inaczéj jednak przedstawia się ta kwestya odnośnie do pracy górniczéj. Wiadomo, iż w kopalniach węgla kamiennego zbierają się gazy wybuchające, zwłaszcza gdy nie ma dostatecznego ruchu i przewiewu powietrza. Otóż właśnie wybuchy powodujące ogromne nieszczęścia zdarzają się najczęściéj przy zejściu robotników do kopalń w poniedziałki i dnie poświąteczne, przez dnie bowiem świąteczne gaz ma czas zebrać się w większéj ilości. Dlatego w imieniu dobra samychże robotników jesteśmy za pracą w kopalniach w niedzielę i dnie świąteczne. Zarówno leży to w interesie właścicieli kopalń, jak samych górników, dlatego byłoby do życzenia, aby ta zmiana została powszechnie zaprowadzona.

— Petersburgski bank międzynarodowy rozpocząwszy swą działalność, jak to już donosiliśmy, w tych dniach otworzy zapis na akcye drogi żelaznéj kineszmo-iwanowskiéj. Pełnomocnik towarzystwa drogi żelaznéj szujsko-iwanowskiéj, p. Gorbow, przybył z tego powodu do Petersburga.

— *Biblioteka Rolnicza.* Zeszyt IV tego wydawnictwa opuścił prasę drukarską i zawiera następujące artykuły: 1) „Nauka o nawozach" podręcznik dla gospodarzy wiejskich obejmujący sposoby praktycznego użycia i oceniania względnie do wartości główniejszych nawozowych, środków (z 8 drzeworytami) przez Aleksandra *Trylskiego.* 2) „O urządzaniu lasów prywatnych ekonomiczno-racyonalnem" napisał dla użytku właścicieli ziemskich nadleśniczy Tymoteusz *Choiński.* 3) „O podatkach" przez Bronisława *Ryxa.* 4) „Chemia rolnicza" przez J. B. *Rogojskiego.* 5) „Kronika bibliograficzna" pism peryodycznych gospodarskich w języku francuzkim w 1869 r. wydanych.

LISTA SZYPRÓW.

Przeszli Toruń 13 sierpnia.

(w górę rzeki).

Z Gdańska do Warszawy: F. Gliese (J. C. Bernike) kreda.

(w dół rzeki).

C. Dembicki (C. A. Muth) drzewo. A. Hempel (tenże) drzewo. S. Friedman (L. Lachs) drzewo i 25,000 sztuk podkładów żelaznych.

Toruń 14 sierpnia.

(w dół rzeki).

H. Breuer (Kukerman) drzewo i 900 sztuk podkładów żelaznych. H. Silber (J. Laufer) 3 ł. żyta, 3 ł. 30 sz. jęczmienia, 2 ł. owsa, 15 ł. grochu, 11 ł. 30 sz. fasoli, drzewo i 1600 sztuk podkładów żelaznych. L. Lichtenberg (C. Müntz) drzewo i 637 sztuk podkładów żelaznych. H. Schönberg (S. Friedman) drzewo. J. Grajewski drzewo. W. Quappe (Behrend) 4000 cetn. kamieni.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWÉJ.

Homburg, 19 sierpnia. Król Belgów przybył tu i był przez Króla pruskiego przyjmowany.

Paryż, 19 sierpnia. Cesarz zupełnie wrócił do zdrowia.

Madryt, 19 sierpnia. Banda Polosa pobita i rozproszona. Polos wzięty do niewoli.

Kursa Giełdy Warszawskiéj

Monety i Banknoty.	z dnia 20 żądan.	z dnia 20 płacono	z d. 19 płacono
Półimperiał..................Rs.	—	6.50	—
Napoleondor.............. „	—	—	—
Dukat ważny............ „	—	3.48	—
Rubel srebrny............ „	—	—	—
Talar pruski..... (— 6%) „	—	$117^{1}/_{2}$	—
Gulden Austryacki.. (— %) „	—	65	—
Papiery publiczne.			
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	93.37	93. 4	93. 5
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	93 37	93. 4	93. 5
4% Listy likwidacyjne.. .. „	78 12	77.79	77.80
Obligi Towarz. Kre. Z. za 100 Rs.	100.33	100.	100.2
Obligi Skarbowe rs. 100.... „	—	87	—
„ cząstkowe złp. 500... „	—	112.50	—
Certyfi. ban. A. złp. 300... „	—	56.25	—
„ „ B. 200 op. kup. „	—	35.50	—
„ „ ditto bez proc. „	—	28	—
Akcye kol. żel. W. W. %.. „	75.75	75..	75.
3% oblig. W. W. 500 fr... „	—	—	—
Akcye kol. żel. W. B. ..... „	74.50	73.50	73.50
Akcye Żeg. Par. rsr. 100.. „	—	—	—
Bilety skarb. 100 rsr...... „	—	—	—
Cert. kom. likw. 100 rsr... „	42	—	—
5% bil. Pań. 100rsr. op. kup. „	90.	89 25	89.75
4% metal. za sier. ... „ (za 100 rs. %)	—	100.33	—
ditto za luty %.. „	—	101.25	—
5-ta pożyczka ... „	—	88	—
6-ta „ ... „	—	—	—
Akcye wielkiéj kompanii	—	—	—
kole i żel. za 125 rs....... „	—	162	—
$4^{1}/_{2}$% obl. dtto 2000 f. 500.. „	—	95.50	—
5% poży. rossyjskiéj z r. 1864 „	174.	173.50	174
„ „ „ 1866 „	174.	173.75	174
5% Listy zastawne rossyjskie. „	103.	102 25	102.25
5% Akc. kol. żel. W. Teres. „	122.25	121.75	—
Obligi ditto ditto..... „	—	—	—
5% „ Fabr. Łodzkie..... „	104	—	—
Weksle.			
Berlin 100 t. 2 m. ($129^{3}/_{4}$ $129^{7}/_{12}$)	116.77	116.62	116.70
ditto krótki ($129^{7}/_{12}$ $129^{1}/_{3}$) „	116.62	116.40	—
Gdańsk dit. dit. ($129^{7}/_{12}$ $129^{1}/_{2}$) „	116.62	116.55	—
Moskwa 100 rs. 1 emis..... „	—	—	—
Petersburg 100 rs. krótki... „	—	—	—
ditto 1 mies. .... „	—	—	—
Wiedeń 150 fl. 2 m. ($107^{1}/_{2}$ $^{1}/_{4}$)	96.75	96.52	—
Hamburg 300 Bmk. ditto... „	—	—	—
Londyn 1 f. st. 3 mies..... „	8. 3	8. 2	8. 2
Paryż 300 fr. 2 mies........ „	96.	95.85	—

Wartość kuponu: List. zast. $63^{1}/_{3}$. L. likw $87^{7}/_{9}$ Obl. sk. $154^{4}/_{9}$. Poż. prem. 1 em. 50 „ 2 em. $216^{2}/_{3}$.

Kursa walut zagranicznych dziś bez zmiany, obroty w wexlach mniej niż średnie. Listy zast. Ak. W. W. i listy likw. płacono po kur. wczor.

Kursa telegraficzne.

(*Ajencyi Rudolfa Okręt*)

Berlin, dnia 19 sierpnia.	z d. 19	z d. 18
Bilety Banku Rossyjskiego 90 rs.	$76^{5}/_{8}$	$76^{5}/_{8}$
Wexle na Warszawę z tet. kr. dto	$76^{1}/_{2}$	$76^{1}/_{4}$
dto „Petersburg 3 tyg. za 100rr.	$84^{3}/_{4}$	$84^{1}/_{2}$
dto „ „ 3 mies. dto	$84^{1}/_{2}$	84
dto „Londyn 3 mies. za 1 f. st.	$6.24^{1}/_{2}$	—
dto „Paryż 2 „ 300 fr.	$81^{1}/_{2}$	—
dto „Hamb. 2 „ za 300 bmk.	$150^{1}/_{2}$	—
dto „Wiedeń 2 „ za 150 złr.	82	$82^{1}/_{8}$
Listy zastawne 4% . . . za 90 rs.	71	71
Listy likwidacyjne	$59^{1}/_{4}$	$59^{3}/_{8}$
Obligacye skarbowe 4% .. dto	69	$69^{1}/_{4}$
Koleje Rosyjskie po 125 rs. za 93 rs.	$102^{7}/_{8}$	$103^{1}/_{2}$
Akcye Drogi Żel. Terespolskiéj...	$97^{7}/_{8}$	—
Obligacye Drogi Żel. Terespolskiéj	$81^{1}/_{2}$	—
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Wied ..	$62^{7}/_{8}$	$62^{1}/_{2}$
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Bydg...	$63^{1}/_{2}$	$63^{1}/_{2}$
1-sza pożyczka premiowa z r. 1864	$137^{1}/_{2}$	$137^{5}/_{8}$
2-ga „ „ z r. 1866	$137^{1}/_{4}$	$137^{3}/_{8}$
5% Pożyczka Stieglitza	$70^{1}/_{4}$	$70^{1}/_{8}$
5% Listy Zastawne Ruskie. . .	$81^{1}/_{8}$	$81^{1}/_{8}$
Żyto na targu ... } za wispel z 2000 f. cel. czyli 2442	55	$55^{1}/_{2}$
dto „ dostawę. } fut. ros. w jesien	$54^{3}/_{8}$	$54^{1}/_{2}$
Dyskonto. 4%		
Wiedeń.		
Wexle na Londyn................	124.	123.90
„ „ Hamburg............	90.90	90.70
„ „ Paryż..............	49 25	49 20
Pożyczka Narodowa..............	71 90	72.
5-proc. Metaliki................	62.75	62.80
Akcye Banku Kredytowego.. . . .	308.20	310.50
Dyskonto............ 4%		
Paryż.		
Renta 3%....................	73.25	73.10
Renta włoska..............	55 95	56.
Akcye Kredytu Ruchomego	226.25	230.
Dyskonto .... $2^{1}/_{2}$%		
Londyn.		
3% Papiery (Consols)	$92^{1}/_{16}$	$93^{1}/_{16}$
Dyskonto.. . $2^{1}/_{2}$%		

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 20 sierpnia stóp 2 cali 3.

Pochmurno.

Targi Warszawskie z dnia 20 sierpnia.

	Czetwert rs.	Czetwert k.	korzec od rub.	korzec od kop	korzec do rs.	korzec do kop
Pszenica od 240 — 250 funt.	12	66	6	55	7	87([1])
Żyto... od 230 — 240 „	7	96	4	50	4	$97^{1}/_{2}$
Jęczmień 4 i 2-rzędowy	5	76	3	45	3	60
Owies	3	72	2	25	2	$32^{1}/_{2}$
Gryka................	—	—	—	—	—	—
Rzepik letni	12	48	7	65	7	80
Rzepak rapps zimowy	—	—	—	—	—	—
Siemie lniane	—	—	—	—	—	—
Groch polny...............	—	—	—	—	—	—
„ cukrowy.............	—	—	—	—	—	—
Kasza jagiana............	—	—	—	—	—	—
jęczmienna.........	—	—	—	—	—	—
gryczanna gruba.....	—	—	—	—	—	—
drobna.....	—	—	—	—	—	—
Mąka par. pszenna 000 pud.	—	—	2	45	2	50
„ „ 00 „	—	—	2	30	2	35
„ „ I... „	—	—	2	—	2	10
„ „ II... „	—	—	1	80	1	90
„ żyt. pyt. N. 1 i 2 „	—	—	1	40	1	55
Jarzyny: Kartofle	1	44	-	$82^{1}/_{2}$	-	90
Buraki..............	—	—	—	—	—	—
Kapusta zwycz. pud.	—	—	—	—	—	—
Okrasa: Masło świeże funt	—	—	—	—	-	24
ditto solone.. pud.	—	—	6	50	8	—
Oléj rzepakowy ....pud	—	—	—	—	5	50
Oléj lniany ....pud	—	—	—	—	—	—
Śledzie szkockie ....beczka	—	—	—	—	—	—
„ angielskie...beczka	—	—	-	$27^{1}/_{2}$	—	30
Siano................ pud	—	—	—	$22^{1}/_{2}$	—	25
Słoma................ pud	—	—	—	—	—	—
Drzewo opał. twar. sąż. kub	—	—	—	—	—	—
„ „ miek. ditto	—	—	—	—	—	—

Dowozy:

Osią, koleją i Wisłą.

Pszen. 360, Żyta 600 Jęczm. 100 Owsa 1500 kor.

Cena Okowity dnia 20 sierpnia.

Wiadro od rs. 3 kop. $68\frac{2}{3}$ do rs. 3 kop. 75

Za garniec do rs. 1 kop. 20 do rs. 1 kop. $22\frac{1}{2}$

Poczty odchodzące z Warszawy.

Codziennie:

Do Radomia o godz. 10 rano, omnibus; — do Lublina o godz. 1 popoł., kareta; — do Łomży o godz. 2 popoł., kareta; — do Lublina o godz. 6 po poł., omnibus; — do Sochaczewa o godz. 6 po poł., omnibus; — do Radomia o godz. 6 minut 30 po pol., kareta. Oprócz tego wyprawiana zostaje:

W Piątek. Do Płocka o godz. 10 rano, wozowa; — do Zamościa o godz. 10 rano wozowa.

[1]) Pszen. wybor. wyż. wagi płac. od rs. 8 - 8 kop. 10.

Warszawa, dnia 8 (20) sierpnia 1869 r.—Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.— W Drukarni Gazety Polskiéj.— Redaktor **Rudolf Okręt.**